

Háy János

Élni a perzsák és a rómaiak szorításában

Éppen középén. Középén a civilizált világnak

Független királyság ez – mondja. – Róma és Perzsia törvényei védik. Nem omlik, mikor omlani látszik. Kézművesek állványozzák a falakat.

A határokon túlra merészkedsz, megfojtják gyermekeidet, vagyonodat elrabolják, feleségedet megbecstelenítik. Nem ismerik a törvényt. A határon túlra merészkedsz, megbolydul benned minden, mert semmi nem óv magadtól, semmi nem óv a világtól, és kicsiny vagy arra, hogy a világgal megbirkózz. Mit gondolsz miért építettünk utakat és palotákat, miért szerkesztettünk térképeket? Mit gondolsz, nem a rettenet vezérelt bennünket, hogy a határokon betörek, s akár a csahos, megvadult farkasok marcangolják szét a testünket, s mindenünket, az egész életünk freccseg majd a fogaik között? Vadak ők maguk is, nemcsak az állataik, gonosz szellemeket neveznek isteneknek, és a testük erejéből élnek.

Mit gondolsz, büntelen elhagyhatsz bennünket, mikor a mi tenyerünk adott neked enni, a mi szájunk adott neked inni, a mi szemünk nevelt bele a világba? Mit gondolsz, milyen élet van a lélek peremén? Elkeveredsz az első napon, mintha nem is lettél volna, mert nincs neve a dolgoknak, és téged sem jelöl meg semmi.

Eressz – mondtam neki –, nem bírok már a rómaiak és perzsák szorításában élni, a civilizált világ közepén, nem akarom többé a római és perzsa törvényeket. Levetkezem magamról ezt a védelmet, ne ragadjon ki saját veszélyemből az ő óvásuk, ne menekítsen meg saját fenevadaimtól az ő hadseregük, ne vakarják el orvosai előlem a betegségeket. Megyek a peremvidék dzsungelébe, megyek, hogy a pusztulásom az enyém legyen, megyek és elfeledem, mi van a lélek lakott vidékén, megyek a peremek nomádjai felé, kikopok az emlékekből, kikopok a megnevezettségéből, nem leszek többé körülírva a világban, hogy én vagyok, nem lesznek megrajzolva a körvonalaim, hogy ne sérthessenek és ne sérthessek, és ne keveredjem el.

Megyek, hogy beleolvadjak a háttérbe.

Nem érdekel, milyen élet marad itt, hogy omlik-e végül, veletek vagy rátok, ha nomád csapatokkal visszatérek, nem fog sajogni bennem szív, csak köpök a romokra, köpök a kipusztult vidékre.